

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

9 Ad quid teneatur Religiosus ex vi cuiusque voti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

beneficium habens curam animarum) sed solum ex parte, vt possit ordinari, & beneficium simplex obtinere, vt recte Nauar. supra, ex cap. 1. de filiis presbyterorum.

D V B I T A T I O IX.

Ad quid teneatur Religiosus ex vi cuiusque voti.

74
Votum
obedientia
ad quid
obliget.

Respondeo, Ratione voti obedientia tenetur Primò, ad præcepta regulæ.

Secundò, Tenetur non agere contra regulam aut mandatum Superioris ex contemptu: nam per votum obedientia subiecit se regulæ & potestati Superioris: ac proinde se obligauit generatim ad viuendum secundum regulam, & ad obediendum Superiori præcipienti consentaneè regulæ: in qua obligatione primò omnium cõtinetur, vt regulam & mandata Superiorum non contempnat; sed generale propositum retineat iis se conformandi; contemptus enim euertit rationem formalem obediencia, atque adeò totum fundamentum obediencia. Hinc passim DD. tradunt, Regularem peccare mortifère, si ex contemptu regulam vel Superioris iussa violat. de quo vide D. Thomam 2. 2. quaestione 186. artic. 9. ad primum, & Caiet. ibidem.

Ex con-
temptu
peccare.

Censetur autem ex contemptu violare, qui contra facit, non ex negligètia, vel cupiditate, sed quia non vult regulæ aut Superiori esse subiectus, vt ait Caietanus. deinde qui directè eo fine violat, vt Superioris mandatum, aut regulæ ordinationem ostendat se nihili facere: hæc sunt valdè graua, nec possunt cadere nisi in malignum animum, Institutum sui, & iudicij auctoritatisque Ecclesiæ, qua Institutum est confirmatum, & potestas Superiori tradita, contemptorem. Putat tamen Caietanus v. Inobediencia, contemptum præcepti in re minima non esse peccatum mortale; de quo infra c. 46. dub. 6 num. 45.

Præcepta
Superioris.

Tertio, Tenetur ad omnia, quæ Superior iuxta regulam seu Institutum præcipit. & quidem si præcipiat in virtute sacrae obediencia, tenetur obedire sub peccato mortali; tunc enim Superior ex more Religionibus visitato intendit illum obligare quantum potest, atq; adeò sub peccato mortali. Si autem hac forma præcipiendi non vtatur, non videtur velle obligare sub peccato mortifero, nisi id aliunde constet: videtur tamen obligare sub veniali, si aliquo modo mandet: tum quia non intendit cõsulere & suadere dumtaxat, sed aliquo modo præcipere & obligare, quamuis non tantum, quantum possit. (valdè autem probabile est, Superiorem posse suam potestatem, suumque præceptum ita moderari, vt solum ad peccatu veniale obliget, etiam si alioquin materia sit grauis) tum quia ipsa ratio disciplinae religiose postulat vt inferior obtemperet; etiam si illi extremum præceptum non imponatur. Si tamen ita præcipiat, vt non intendat absolutè obligare pro conditione materiae, probabile est subditum non obligari sub aliqua culpa, sed solum sub pœna & correctione regulari; quo modo ipsa regulæ obligant; de quo plura 1. 2. q. 96. tractat. de legibus.

Si contra
regulam

Quarto, Si Superior præcipiat aliqua contra regulam, non tenetur inferior obtemperare; nisi

forte ille possit in ea parte regulæ dispensare, & legitima causa contrarium præcipiendi subbit. ita Caietanus q. 104. art. 5.

Quintò, Si præcipiat aliquid supra regulam, non tenetur inferior. Est communis sententia DD. vt ostendit Corduba in regulam S. Francisci c. 10. q. 2. Idem dicendum si præcipiat infra regulam, id est laxiora quàm regulæ præscribat, nisi causa iusta subbit. Hinc D. Bernardus lib. 1. de præcepto & dispensat. col. 4. *Praelati iussio vel prohibitio non prætereat terminos professionis, nec ultra extendi potest, nec contrahi circa. Nihil me Praelatus prohibeat horum quæ promisi, nec plus exigat quàm promisi. vota mea nec augeat sine mea voluntate, nec minuat sine certa necessitate.* Et infra: *Monentes eos, non cogentes ad celsiora, condescendentes eis, cum necesse fuerit, ad remissiora.* Ratio est, quia Superior est custos regulæ & Institutum, non auctor; eiq; potestas datur, vt subditos secundum illam perficiat, non vt ad maiora obliget. quæuis enim Religio suam vitæ mensurâ, suum exercitiorum modum sibi præscriptum habet, qui regulis & constitutionibus cuiusque exprimitur, ad quem vt perducatur, instituuntur Superiores. Accedit quòd inferior ex vi voti sui non intendat se obligare, nisi ad viuendum & obediendum secundum proprium Institutum, vt docet D. Thomas quodl. 10. art. 10. & alij communiter.

Hinc sequitur, non solum Superiorem Regularem non posse ratione voti obediencia obligare subditum ad ea quæ sunt *super vel contra vel infra regulam*; (nisi ex causa, quæ tamen fit secundum regulam) sed nec Summum Pontificem: quia hic non potest amplius ex vi voti, quàm Superior Regularis; cum inferior non magis illi quàm huic se intenderit per votum obediencia obligare, quamuis vt Pastor vniuersalis Ecclesiæ (cui Dominus omnem potestatem necessariam ad bonam Ecclesiæ administrationem in oues contulit) plura præcipere possit quàm Superior Regularis, verbi gratiâ, capessere Episcopatum, vel aliam dignitatem extra Religionem; quod tamen Praelatus Regularis præcipere non potest, vt ex D. Bernardi sententia aperte conuincitur.

Supra regulam, iuxta Cordubam, sunt, ire ad infideles, vbi est manifestum periculum mortis vel seruitutis, ieiunare longo tempore, abstinere à carnibus ad vnum mensem, quando regula non præscribit, & similia.

Hic tamen duo Noranda sunt. Alterum est, Etiam si huiusmodi longè abstinentiæ, & similia quæ non sunt secundum regulam, non possunt imponi ad exercitium virtutis; possunt tamè ob alias causas. Primò, In iustam pœnam alicuius criminis: id enim est secundum regulam. Secundò, Si putentur necessaria ad seruanda vota. Sic præcipitur clausura Monialibus arctissima, etiam si talem antè non vouerint; quia experientia docuit, hanc esse necessariam ad custodiam castitatis, quam vouerunt. Sic etiam possunt præcipi ieiunia, & alia austeritates ad superandam aliquam tentationem. si tamen non putentur necessaria, non potest subditus ad ea obligari, vt docet Corduba supra, & Siluester Religio 6. quaestione 6. Tertio, Ob aliquam publicam necessitatem possunt quedam austeriora ad tempus omnibus imponi; quia & hoc regulæ consentaneum. Sic Ecclesiæ præcipit ieiunia, vigiliae, &c.

Alte-

Alterum est, Regulas & constitutiones in diuersis Religionibus esse varias; ac proinde potestatem præcipiendi & obligationem obediendi variam esse, & ad plura vel pauciora, prout regula disponit, extendi; nam in regulis Minorum c. 10. præcipitur, *ut obediant in omnibus, quæ non sunt contra regulam vel animam*: in constitutionibus Societatis Iesv, *ut obediant in omnibus, in quibus non cernitur manifestum peccatum*. Itaque omnia prædicta, quando iusta causa præcipiendi subest, continentur secundum regulam præcipi, & subditus tenetur ex vi voti obedire. In aliis Ordinibus obligatio obediendi non tam late patet.

Dico quando iusta causa subest, quia nullus Superior, ne Pontifex quidem, potest ad aliquid obligare sub peccato mortali, nisi sit materia grauis, capax tantæ obligationis. *gravis*, inquam, vel per se, vel ratione circumstantiarum, quæ iustam causam sic præcipiendi adferant, vt docet Siluester supra, etque communis sententia Doctorum. vnde nec præcepta diuina obligant sub tali peccato; nisi talis materia subest.

Quando censetur aliquod præceptum secundum regulam.

76 Petes, Vtrum in dubio sit obediendum Superiori? Videtur non esse. Primum, quia nemo potest cum dubia conscientia operari: alioquin exponit se periculo peccandi. Secundò, quia in dubio melior est conditio possidentis, at subditus est in possessione suæ libertatis. Tertiò, in dubio fauendum est reo, & illi de cuius præiudicio agitur.

Dico Primum, Si dubium sit de potestate, nimirum, vtrum sit legitimus Superior, in tali dubio non est necesse parère. Et hic locum habet secundum argumentum, *Melior est conditio possidentis*. Subditus enim per se ab huius obedientia liber est; ergo non debet ei subijci, nisi moraliter constet esse Superiorem. sic nemo obligatur lege, de qua dubitatur an sit lex. In dubio tamen habendus est Superior, si communis præsumptio illi fauet; argumento in L. Barbarius. 7. de officio Prætoris.

Dico Secundò, Si constat de potestate, sed dubitatur de materia, an sit licitum hoc facere; perseverante hoc dubio, non potest obedire. Hoc probat primum argumentum. nullo enim casu licitum est facere id de quo dubitatur an sit licitum. quia exponit se periculo peccati. Hoc modo intelligendus Adrianus quodlib. 2. a. 2. littera D. cum dicit; *Nullus dubitans de actu an sit mortalis an non, licite obedit, ipso sic dubitante*.

Tenetur dubium deponere. Dico Tertiò, Tenetur tamen subditus, si potest, consideratis omnibus circumstantiis & principiis practicis, hoc dubium deponere; quo facto tenetur obedire. & hoc sensu communiter docet DD. subditum in dubio teneri Superiori suo obtemperare. D. Thom. 1. 2. quæst. 96. art. 6. in corp. & ad 2. Caiet. & Medina ibid. D. Bonauent. in 2. d. 39. a. 1. q. 3. in fine. Angelus v. Obedientia, nu. 6. Siluest. nu. 2. Fumus nu. 4. Sotus de secreto, num. 3. q. 2. Lopez 1. p. cap. 56. & c. Teneri subditum deponere dubium si potest, perspicuum est; quia tenetur considerare actum vt hic & nunc faciendus præcipitur, id est, cum omnibus circumstantiis occurrentibus, illumque expendere non solum secundum principia intrinseca & propria actui, sed etiam secundum extrinseca & communia: & si secundum hæc appareat esse licitum, tenetur facere. nam dubium tunc non perseverat practice, sed solum speculatiue, nimirum, an per se abique

illis circumstantiis, & consideratis principiis propriis sit licitus: practice autem constat esse licitum, & prudenti iudicio talis iudicatur. Confir. Quia Superior est in possessione iuris imperandi; & in dubio nemo est spoliandus iure suo, ergo parendum. Neque similiter dici potest, etiam subditum esse in possessione suæ libertatis. quia generatim constat illum abdicasse suam libertatem in Superiorem. Vnde cum in ceteris Superiori subest, præiudicandum etiam in hoc casu subesse, nec esse sui iuris. Principia autem communia, vnde præceptum Superioris possit prudenter iudicari licitum, sunt hæc: multum deferendum auctoritati & prudentiæ Superioris; Superiores à Deo singulari modo gubernari in subditis dirigendis; prudentis esse non suo iudicio in rebus propriis confidere, sed potius alterius; & maxime Superioris, quem loco Dei habet; ex reculatione obedientiæ, cum causa manifesta assignari non potest, posse nasci scandalum aliorum, & ex duobus malis, quod minus est eligendum; & similia, quibus etiam doctissimi viri sese Superioris iudicio accommodare in dubio possunt.

Aduerte tamen, cum diximus in dubio obtemperandum, limitari à multis DD. vt à Soto, Medina, Lopezio, & aliis nonnullis: nisi obediendo aliquod graue incommodum in persona, honore, vel rebus, ei qui obedit, vel alteri timeatur; non obediendo verò, nihil incommodi metuendum sit. tunc enim si dubium sit de bonitate operis, vel de obligatione præcepti, non tenetur parère; sed vt obligetur, debet moraliter constare rem esse licitam, & præceptum hic & nunc esse obligatorium: vt cum præceptum tendit ad punitionem, sicut quando Iudex reum & testes examinat criminaliter. Nam in dubio fauendum est reo, & ei de cuius damno agitur. est enim inferior non sit in possessione suæ libertatis, est tamen in possessione suæ securitatis; seu Iuris, quo se potest in rebus periculosis conseruare. Confir. quia in dubio nõ debet præsumi auctoritas Superioris valere in alterius graue præiudicium, cum nihil incommodi notabilis ex non obediendo sequatur, vt patet in exemplo de reo & teste; nam inobediencia est occulta, & punitio ista non est necessaria. Idem dicendum in causa vccigalium, & similibus, vbi agitur de graui subditorum præiudicio. Vbi supra cap. 33. dubit. 1. & 6. Si tamen par vel grauius incommodum sequeretur ex non obediendo; in dubio teneretur obedire; vt si graue damnum publicè vel priuatim impendens non possit aliter impediri, iuxta ea quæ dicta sunt cap. 29. dub. 15. & cap. 31. dub. 3. vbi vtriusque incommoda sunt expendenda: & illis paribus, etiam in dubio obediendum.

Dico Quarto, Quando seposito præcepto, ceteris omnibus circumstantiis spectatis probabile est opus esse illicitum, non tenetur subditus parère. Ratio est, quia potest se probabili sententiæ conformare. Confir. quia in tali casu, nec votum, nec iuramentum, nec ipsa lex diuina aut naturalis obligat: ergo nec præceptum Superioris. Potest tamen obedire, si contrarium etiam est probabile, vel si per extrinseca principia sibi iudicium prudens de opere formare potest.

Ex voto castitatis tenetur, Primum, Abstinerere à coniugio. Deinde ab omni actu interno & externo, qui sit contra castitatem; vt à turpibus cogitationibus & delectatione morosa, à pollutione,

Limitatio.

77
Votum castitatis.

ab omni actu venereo, à turpi contactu, ab impudico aspectu; denique ab omnibus iis, quæ aliquo modo sunt contra virtutem castitatis. Quidquid enim in secularibus extra coniugium est aliquo modo peccatum contra castitatem, est in Religioso etiam sacrilegium contra votum; ac proinde duplicem habens malitiam: ita tamen ut malitia sacrilegij sit mortalis in iis actibus, in quibus malitia libidinis est mortalis; venialis verò, in quibus illa est venialis.

78
Votum
paupertatis.

Ex voto paupertatis tenetur, Primò, Ut nihil velit habere, possidere, vel uti tamquam proprium, id est, affectu retinendi iure suo, seu independentem à voluntate Superioris; cap. Cum ad Monasterium, de statu Monachorum.

Secundò, Ut sit paratus exui possessione & usu, omni momento quo Superior iusserit, quia non potest hæc retinere nisi cum dependentia à voluntate Superioris; alioquin esset proprietarius, ut constat ex d. cap. Cum ad Monasterium.

Tertiò, Non potest aliquid dare vel alienare, nisi cum facultate Superioris; & si contra fecerit, est irritum.

Dispensare,
erogare.

Quartò, Si est dispensator aliquarum rerum, non potest eas distribuere pro suo arbitratu, sed solum ex præcepto & mente Superioris, ita ut non det alia, nec plura vel pauciora, nec meliora vel deteriora, quam scit Superiorem velle: qua parte enim recedit à mente Superioris, incurrit in vitium proprietatis; nam ita dispensat ac si esset dominus, & ab alterius arbitrio non penderet.

Comodare.

Quintò, Non potest mutuò vel commodatò quidquam ex iis, quæ ad usum ipsi permittuntur, dare alteri absque Superioris facultate. Ratio est, quia est solum usufructus, habens nudum usum facti; (ut Nicolaus IV. Extravaug. Exiit, ait) idque precariò, quamdiu Superiori videbitur. usufructus autem non potest alteri usum rei concedere; hoc enim non est usufructus, sed usufructuarius. Institut. de usu & habitate §. 1. & 2. In rebus tamen parvis & crebrò occurrentibus censetur esse facultas tacita vel generalis, saltem ad breue tempus.

Ab aliis
accipere.

Sextò, Non potest ab externis vel domesticis quidquam accipere absque Superioris consensu: sicut enim non potest quidquam retinere sine illius consensu, ita nec acquirere, d. cap. Cum ad Monasterium. §. Si quidquam alicui.

Vsurpare
sibi ali-
quid.

Septimò, Non potest ex rebus, quæ domi sunt, sine illius consensu aliquid sibi usurpare, siue sint esculentæ, siue poculentæ, siue libri, siue alia utensilia; cum enim nihil istorum ipsius sit, sed communitatis, cuius loco Superior habet administrationem omnium, non potest invito Superiore quidquam sibi usurpare: alioquin furtum committit, usurpans rem alienam invito domino, seu administratore, qui est loco domini: & consequenter peccat contra votum paupertatis: omne enim furtum in Religioso est contra votum. & prout est mortale vel veniale in ratione furti, ita in ratione sacrilegij, cum eadem vtriusque sit materia. Deinde usurpat rem tamquam proprietarius, quia absque dependentia à Superiore: ergo, &c.

Abscondere.

Octavò, Non potest quidquam abscondere ut illud Superioris libera dispositioni subducatur: hoc enim semper iudicatum fuit continere culpam proprietatis. Colligitur cap. Super quodam. 4. & cap. Cum ad Monast. 6. de statu Monachorum;

vbi Ioannes Andreas, Archid. & alij Doctores notant, proprium dici quiddam celas Prælatum, vel contra eius voluntatem tenes.

Proprium
quid.

Nonò, Non potest expendere in res illicitas aut vanas, etiam si Superior id ei permitteret. Ratio est, quia Iura & Canones non concedunt administrationem Regularibus, nisi ad res necessarias, viles, aut honestas; prohibent autem ad vanas & illicitas: atqui non habent maiorem facultatem quam Iura eis concedant; nec Superior potest aliquid contra Iura concedere. Unde peccat Regularis contra votum paupertatis si in huiusmodi expendat; v. g. si in turpia, si in vestes sericas, in sumptuosa convivia, in canes venaticos, falcones, equos generosos, in vanas picturas, lectisternia, &c. vide Clem. 1. de statu Monachorum.

Expendere
in vana.

Decimò, Tenetur præstare eam diligentiam in rebus ipsi permittis conservandis, quam usufructus, qui precariò vitur; unde tenetur vitare culpam latam: hæc enim tenetur vitare omnis qui aliquid precariò accipit; L. Quæsitum est. §. Eum quoque. 7. de precario: itaque si res ipsius negligentia pereat vel deterior fiat, peccat contra iustitiam, & consequenter contra obligationem voti. Quod confirmatur; quia si dolo illam destrueret, vel deteriorem redderet, peccaret contra votum: ergo etiam si ex culpa lata; nam hæc ad eandem speciem pertinent, & culpa lata dolo æquiparatur. Quòd si res concessa sit etiam in ipsius proprium commodum, videtur etiam teneri ex culpa levi; sicut in commodato, quod in utilitatem commodantis & commodatarij præbetur, iuxta L. In rebus. v. Hoc itaque. 7. Commodati. & cap. vnicò, de commodato. Sed non videtur hoc ita seuerè in Religione interpretandum.

Conservare.

Vndecimò, Denique tenetur cauere ne habeat superflua, saltem notabili quantitate, quæ religionem mediocritatem notabiliter superant. quia nec Superior id ei concedere potest, cum sit per Canones prohibendum. Idem dicendum de pretiosis vestibus, ut docet Navarrus comment. 4. num. 27. quia prohibentur Clement. 1. de statu Monachorum. si tamen ille paratus est omnia ad nutum Superioris relinquere, non est dicendus proprietarius, ut docet Siluester Religio 6. quæst. 7. vers. Quartò, ex Archidiacono.

Circa prædicta tria Notanda. Primum est, Considerandum esse in quibus rebus, & quomodo concessatur in singulis Ordinibus & Monasteriis concessa facultas generalis: hæc enim sufficit ut non peccet contra votum, dando vel accipiendo, retinendo vel utendo. In Monasteriis tamen bene ordinatis non conceditur hæc facultas passim omnibus, nisi in rebus minoris momenti & crebrò occurrentibus.

Secundum est, Interdum excusari inferiorem per *Emendat*, à facultate petenda; ut si res urgeat, nec Superior præstò sit; tunc enim potest agere perinde ac si venia expressam haberet: nam adest consensus præsumptus. non enim mens est Superioris, ut eo casu non agat quod ratio dicat, aut ut consentium expressum requirat. non tamen adest consensus præsumptus, quando res facile differri potest, vel Superior adiri.

Dices, Si peterem à Superiore, consentiret. Respondeo, Id satis non esse, alioquin omnes ferè donationes, acceptationes, & usus, qui à Superiore-

Obicitur
Resp.

An fuffi-
ciant quod
concederet
fi peteres.

perioribus concedi solent petentibus, in Religione essent liciti absque expressa venia: quod est euertere obedientiam regularem. Ratio est, quia non ex eo cessat vinculum legis, quod Superior dispensaret si peteres; per hoc enim non dispensat re ipsa, nec ideo rem istam retinere potes, quia dominus eam donaret si rogares: nam per hoc non donat re ipsa. cum enim conditio illa non ponatur in re, non ponitur quoque id quod ex ea sequeretur. eodem modo dicendum in nostro casu. Itaque requiritur, non solum ut concederet si peteres, sed etiam ut re ipsa censetur concedere, quamuis non petas; & ut ipse non velit te cum illis circumstantiis petere. Sicut ut vinculum legis cesset per dispensationem, requiritur ut mens legislatoris sit, hoc casu te non obligare ut agas secundum verba legis, aut ut petas dispensationem.

Crediderim tamen non esse peccatum mortale, quando sciret, vel bona fide putaret inferior, eum erga se esse Superioris affectum, ut libenter esset concessurus, si sciret ipsum tali re egere, vel tale quid desiderare; tunc enim censetur habere ex voluntate Superioris, saltem virtuali, quae in affectu illo lateret. Peccat tamen venialiter; quia etsi illam rem habeat quodammodo ex voluntate Superioris; modus tamen illam sibi viurpandi est contra eius voluntatem. Pari modo, in furto non est peccatum mortiferum, quando quis scit affectum domini in se talem esse; aut certe, quando dominus rem parui aestimat, aut ita in aliquem est affectus, ut nolle illum graui obligatione teneri; iuxta ea quae dicta sunt supra cap. 12. dub. 8.

80
Peccatum
Religiosi
contra vo-
tum est du-
plex.

Tertium est, Quando Religiosus peccat contra votum, ferè semper esse duplex peccatum; eum duplici malitia diuersae speciei contra diuersas virtutes. Idque primùm manifestum est in peccatis contra votum castitatis: in quibus omnibus ratione materiae est prauitas luxuriae contra castitatem; & ratione voti malitia sacrilegij, aut infidelitatis in Deum contra virtutem Religionis. In iis quae sunt contra pauperatatem, praeter malignitatem violationis voti, ferè semper connexa est alia contra iustitiam, ut cum rem alienam inuito domino sibi usurpat, aut res monasterij clanculum externis donat. Non tamen haec absolute semper adest, ut si etiam Superiore aliquid ab externis accipiat & abscondat, quod ille externus in ius Monasterij venire nolit. Tunc enim etsi peccet contra votum, usurpando sibi istius rei dominium & usum, independentem à Superiore; non tamen contra iustitiam. Si tamen illud absolute daretur absque tali restrictione, transiret statim per acceptationem & traditionem in dominium Monasterij. Nam quidquid Religiosus acquirit, Monasterio, non sibi acquirit. vnde si tunc contra voluntatem Superioris sibi usurperet, etiam furtum committeret. Denique quando contra votum obedientiae violando praecipit Superioris in re graui agit; peccat non solum contra votum ac promissionem Deo factam, cui promissit huic homini tamquam eius vicario obedire; sed etiam contra virtutem obedientiae, quam subditus omnis debet Superiori legitima potestate praedito. atqui Praelatus in Religione habet potestatem regendi & imperandi communicatam sibi à Summo Pontifice, ut supra dubit. 1. num. 10. dictum: ac proinde hoc ipso quo sumus membrum communitatis illius cui ipse praestit, tenemur ei obedire. sicut si

quis voueret Deo, obedire Episcopo vel Principi legitime praecipienti, duplex peccatum admitteret non obediendo. Secus si confessorio vel alteri nullam iurisdictionem in eam communitatem, cuius est membrum, habenti; ut patet ex dictis dubit. 1. num. 10. tunc enim non obediendo solum peccaretur contra votum.

Dices, Quod ego sum membrum huius corporis, ac subditus Praelato, id totum prouenit ex voto. ergo solum peccatur contra votum. tota enim ratio obligationis ex voto pendet. sicut cum quis habens votum solemne contrahit matrimonium, solum peccat contra votum, etiam si contra legem impedimenti dirimentis faciat, quia impedimentum ex voto pendet, & propter votum inductum est. Vbi enim vnum est propter vnum, ibi tantum censetur esse vnum.

Resp. Negando antecedens proprie loquendo. non enim formaliter per votum, sed per traditionem sui in ius Religionis, & acceptationem Superioris; fit membrum illius corporis & subditus: votum autem solum est conditio. sicut promissio seruandi statuta Collegij est conditio ut quis fiat collegialis, non tamen per illam formaliter inseritur Collegio, sed per traditionem sui in ius Collegij, & acceptationem Superioris. Itaque obligatio voti, & obligatio parendi Superiori habenti iurisdictionem, sunt diuersae obligationes. Secus si ille non haberet iurisdictionem. Quod autem adfertur de voto ut est impedimentum matrimonij; si loquamur de Religioso professo ducente uxorem, committit duplex peccatum, vel potius triplex. primò, contra religionem voti; secundò, contra castitatem, praesertim si habet animum consummandi: tertio, contra iustitiam, facit enim iniuriam Religioni cuius est membrum, & in cuius est potestate, tradendo se in potestatem alterius. si verò de ordinato sacris non Religioso, peccat contra votum & castitatem. Neuter tamen committit peculiare peccatum contra legem matrimonij: quia tota ratio cur impediatur contrahere, pendet ex voto, & ex eo quod sit in potestate alterius: vnde in contrahendo non reperitur noua deformitas distincta à praedictis.

DUBITATIO X.

Vtrum bona Religiosi transcant in Monasterium per professionem, si aliter de illis antea non disposuerit.

Respondeo, & Dico Primò, Si Monasterium habet ius successionis, omnia bona Religiosi, de quibus ipse antea non disposuit, per professionem iure communi transcant in illud Monasterium. est communis sententia DD. vide Monasterium Nauarrum comment. 2. num. 44. & sequent. ius autem succedendi habent omnia Monasteria Regularium, praeter Domo & Collegia Societatis Iesu, Minorum de obseruantia, & Cappucinarum. Societas enim per suas Constitutiones hoc iure caret, non solum in Domibus professis, sed etiam in Collegiis: Minoritae & Cappucini per suas Regulas. ceteris omnibus Ordinibus virorum & mulierum, etiam Mendicantibus, concessit

81

Monaste-
ria habent
ius suc-
cedendi.